

Saco

Remissvar

SOU 2023:59 Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation

SOU 2023:19 Statlig forskningsfinansiering

Underlagsrapporter

Sveriges Arbetsterapeuter har tagit del av utredningens förslag och vill lämna följande synpunkter.

Sveriges Arbetsterapeuter organiserar den absoluta majoriteten arbetsterapeuter i yrkesverksam ålder i Sverige både avseende arbetsterapeuter i kliniskt arbete och aktiva forskare. Vi tillvaratar och driver arbetsterapeutens yrkesmässiga och fackliga intressen. Med en hög representativitet kan vi som organisation föra arbetsterapiens och arbetsterapeuters talan i Sverige och internationellt.

Utredningens viktigaste slutsatser är en konsolidering av nuvarande forskningsfinansierare (myndigheter) till förmån för tre nya myndigheter. En sådan förändring, inte minst med ett administrativt system för alla tre myndigheterna, uppfattar vi som effektivisering av statens verksamhet. Vi anser även att fokuseringen mot att det är olika inriktning på myndigheterna tilltalar, det vill säga att det är fokus på vetenskapliga områden (i Vetenskapsmyndigheten) utifrån behov (i Strategisk forskning) och nyttiggörande (i Innovationsmyndigheten).

Dock anser Sveriges Arbetsterapeuter mot bakgrund av det föreslagna att följande behöver tas i beaktande.

Den vetenskapliga kvaliteten beskrivs i utredningen som stagnerad. Vi ställer oss frågande till om hur förslaget i sig, med minskat antal forskningsfinansierare, kan bidra till en ökad kvalitet. Sveriges Arbetsterapeuter anser att det är en risk att istället för en ökad konkurrenskraft med färre aktörer som beslutar om medel skapas en minskad bredd på framtida forskning.

Utredarna beskriver att en fördel med just detta system med tre myndigheter skulle vara att det blir lättare att anpassa vid förändringar i forskningspolitiken när det är färre aktörer. Dock ser vi en risk att den fria forskningen äventyras då ledamöterna i två av myndigheterna föreslås tillsätts av regeringen och enbart styrelsen i Vetenskapsmyndigheten tillsätts av forskare. Utifrån förslaget riskerar därför svensk forskning att bli mer politikerstyrd och därmed känsligare för politiskt maktskifte och därigenom sakna långsiktighet. Detta gäller även för förslaget att inte behålla en tvingande struktur för att inkludera forskare i myndigheten för Strategisk forskning (av stor betydelse för samhälle och näringsliv) utan i stället föreslå att myndigheten

”bör inrätta ett rådgivande organ med representanter för näringsliv och samhälle”.
Sveriges Arbetsterapeuter anser att minskad involvering av forskare äventyrar att
forskningsperspektivet kan säkerställas.

Eftersom det är nationens forskningsfinansiering som förslaget avser så anser
Sveriges Arbetsterapeuter att forskare ska ha en tydlig roll i *alla tre* myndigheter och
inte i endast *en* av de tre föreslagna. Vi ser annars en stor risk att forskning och
forskningskvalitet degraderas till förmån för andra intressen och till förmån för andra
behovsägare.

Ida Kåhlin
Förbundsordförande
Sveriges Arbetsterapeuter